

BIBLIOTEKA HERMETIČKIH KNJIGA

TALISMANSKA MAGIJA

KSENIJA KVAS
GORAN SARVAN

baBun

UREDNIK DRAGAN PARIPOVIĆ

BEOGRAD
2015.

© Ksenija Kvas & Goran Sarvan

SADRŽAJ

Izdavač

BABUN

Naslovna strana
Dragan Paripović

Štampa
Bubanj štampa

Tiraž 555

Prvo izdanje
Beograd 2015.

ISBN 978-86-83737-91-8

Izdavač

BABUN

UVOD

7

PRVI DEO

11

Izlet u istoriju

17

Talismani danas

19

Simpatetička magija

25

Šta je talisman

28

Svrha talismana

31

Vrste talismana

36

Kako biramo vrstu talismana koji nam je potreban

47

Izbor materijala za talismane

51

Prvi korak ka odluci da se izradi talisman

54

Magička veza

59

Izbor pravog vremena

63

Oblik i veličina talismana

DRUGI DEO

77

Boje talismana

80

Strane talismana

82

A strana

89

Kvadrati (kameje) i sigili planeta

TREĆI DEO

B strana talismana	111
Izrada talismana	116
Čuvanje talismana	118
Metode čišćenja	120
Hram za posvećenje	123
Posvećenje talismana	125
Čuvanje talismana nakon posvećenja	140
Kako talismani deluju	142
Primeri talismana	150
Spontani talismani	169
Praktični primer za izradu i upotrebu talismana	172
Još neka pitanja i odgovori	176
Zaključak	184
Literatura	187

UVOD

Svi mi, svesno ili nesvesno, namerno ili nenamerno, pre ili kasnije susretnemo se sa stvarima i događajima kojima zbog nečega pridajemo posebno značenje. Značenje koje prevazilazi njihovu svrhu i upotrebnu vrednost. Verovatno vam se desilo da ste u starim farmerkama otisli na ispit za koji ste bili skoro sigurni da ga nećete položiti. Ali, pošto ste ispit ipak uspešno obavili, vaše izlizane farmerke su postale „farmerke sreće“. I ako, noseći ih, uspešno obavite još koji zahtevan ispit, nećete hteti da se od njih lako odovojite, jer vam donose sreću.

Ljudski um ne poznaje granice prilikom izbora takvih posebnih stvari – to mogu da budu delovi garderobe, nakit, grančica drveta ili cvet kojega smo nedavno ubrali prilikom šetnje po parku – niti se ograničava koje i kakve sve moći im pripisuje – tako mogu da donose zdravlje, sreću, novac, ljubav ili bilo šta drugo. Zamislite sada da takve predmete ne birate slučajno i da im prilikom svesnog izbora (ili izrade) precizno određujete namenu. Da li bi poverovali da bi bili još efektniji? Sigurno bi bili. I tu počinje priča o talismanima.

Još davno u istoriji je čovek primetio da može da dostigne jednakе efekte ili barem slične kao i priroda, samo ako je imitira. Tako je nastao fetišizam. Pripisivanje osobina i duhovnih kvaliteta biljka, životinjama, dragom kamenju i drugim prirodnim elementima se prelilo u totemizam. Deifikacija predmeta je dovela do upotrebe amuleta i talismana. Obično su izradu i upotrebu talismana pratili raznorazni obredi. Na jednoj strani, sve to je ljudima pomagalo da upoznaju sebe i prirodu, a na drugoj je pomagalo da pokore druge i prirodu. Totemizam i fetišizam su temelji imitativne ili simpatetičke

magije. Otuda uverenje da ćemo biti srećni ako sa sobom nosimo detelinu sa četiri lista. Verovatno vam to verovanje nije strano, ali malo ljudi zna odakle ono potiče. Detelina sa četiri lista pripada Jupiteru i zahvaljujući tome vibrira u skladu sa vibracijama te planete. Jupiter je planeta sreće. Na tom primeru možemo videti na kakvim zakonitostima je bazirano delovanje različitih magičkih predmeta, naročito talismana.

Naravno da efektivnost delovanja magičkih predmeta ne možemo pripisati samo placebo efektu. Placebo efekat¹ je moguće objašnjenje (posebno ako govorimo o amuletima), ali na taj način se nikako ne može objasniti delovanje talismana.

Tokom renesanse upotreba talismana je bila veoma raširena. To je bilo vreme koje je u mnogo čemu pomoglo i olakšalo oslobođanje pojedinca i slobode mišljenja. Istovremeno su se stvorili uslovi da malo poznata i čak sakrivena i zabranjena znanja, aktivnosti i veštine postanu javni. O njima su počele sve glasnije i slobodnije rasprave i čak su se i knjige pojavljivale o tim temama. Većina gradiva o talismanima potiče iz tog perioda. Naravno, to ne znači da su ti stari spisi nepogrešivi i da možemo da ih bez testiranja i analize ili promena upotrebimo i danas. Moramo biti svesni da je čovek od renesanse naovamo mnogo toga otkrio, spoznao, evolucija je došla do novih saznanja o kojma ljudi tada nisu imali pojma. Ali ipak, brojna znanja koja su autori renesanse zapisali o talismanima, i danas su nepogrešivo tačna i nezamenljiva prilikom oblikovanja i izrade talismana. Danas bez razmišljanja možemo da ignorisemo neke ostatke folklora pojedinih naroda i regija, a koje su stari pisci zapisali u literaturu o talismanima. Na primer, da treba prilikom izrade talismana upotrebiti pero istrgнуто iz levog krila goluba. Isto tako možemo da zanemarimo neke sugestije drevnih autora koje su posledica pripadnosti njihovim religijama. Tada se to samo po sebi podrazumevalo i bilo čak korisno, danas je nepotrebno. Kada izrađujemo talisman možemo da se oslonimo na uputstva iz starih spisa o izradi i upotrebi, ali

pri tome moramo da uvažimo sadašnje vreme i zakonitosti života današnjeg momenta. Talisman koji danas izradimo mora da izražava našu pripadnost i uslovjenost (i ograničenost) onim što se zove „ovde i sada“. To takođe znači da će naš današnji talisman nekom u budućnosti biti samo delimično upotrebljiv. Ovde bih ipak dodao upozorenje da su ponekad „nevažni i besmisleni“ detalji povezani sa izradom, kao recimo navedeno pero iz levog krila goluba, imaju itekako važan smisao. Sve zavisi od konteksta i tipa talismana.

Načelo „isto sa istim“ koje je kjučno za talismane, je mnogo važnije i više prisutno u životu ljudi kako u prošlosti tako i danas nego što nam to izgleda na prvi pogled. Setimo se samo imena pojedinih firmi koja već unapred izražavaju njihovu aktivnost i na svojevrstan način prizivaju naklonjenost silina univerzuma koje su kompetentne i odgovorne za njih. Uzmimo na primer imena nekih trgovачkih preduzeća – Merkator, Centromerkur i Merkur, ili na primer kozmetika Afrodita, ili imena Ceres za firme prehrabrenih aktivnosti, itd. Za trgovanje uopšteno je kompetentan bog Merkur, Afrodita je najlepša boginja, Ceres je boginja žita. Naravno, kod izbora ovih imena za firme još uvek ne možemo govoriti o talismanima, jer oni to još nisu, ali to je lep primer upotrebe načela „isto sa istim“. Mada talismani po mnogo čemu slede pravila homeopatije, talismanska magija je mnogo više od toga.

Takođe je zanimljivo kako se je to pravilo „isto sa istim“ utkao u bogatu tradiciju naroda. Ljudi su verovali da svaka biljka, životinja, prirodni element, imaju posebne osobine i kvalitete. Takođe su primetili da ljudi u svakodnevnom životu izražavaju te osobine i na osnovu toga su nastala poređenja u stilu jak kao medved, vredan kao pčela, krvoločan kao vuk, lukav kao lisica, mudar kao sova, itd.. Čovek čak može u sebi da probudi (ili pridobije) neku osobinu ako u sebe unese materijalni nosilac tog kvaliteta. Na primer, neko će postati jak kao medved ako ulovi medveda i pojede njegovo srce. Ljudi koji užgajaju pčele i jedu njihov med postaće vredni kao pčele, itd. Ono što pojedeš to i jesi. Ono što uneseš u sebe to postaješ, odnosno to postane ti. Slično kao što unosimo hranu u naš organizam tako i talisman unosi izvesnu energiju

¹ Kao zanimljivost dodajmo da savremena nauka, a naročito medicina, u zadnje vreme posebnu pažnju posvećuje placebo efektu prilikom lečenja. Neki lekari čak zagovaraju upotrebu tog efekta, pod izgovorom da sve što može koristiti je vredno upotrebiti.

(samo drugog tipa) u naš sistem, i to postaje naše, deo našega sistema.

Danas se sve ređe talismani izjednačavaju i povezuju sa suverjem, prizivanjem duhova, čaranjem, i tako dalje, ali se i pored svega (još uvek) često bez razloga demonizuju i tabuiziraju. I pored toga što u zadnje vreme broj ljudi koji upotrebljavaju talismane neprestano raste, na žalost znanje o njima je prilično skromno. Talismani nisu čarobni štapići, često puta nisu ni najkraći put do cilja, ali opet su nam od velike pomoći. Zašto bi ih unapred bez konkretnog i temeljitog uzroka negirali? Zato vas pozivamo u svet talismana. U tajnoviti svet koji ipak nije svet „iza“ ili „izvan“ nas silih, nego svet u kojem živimo. Svet koji nam nije neprijatelj, nego prijatelj samo ako mu to dozvolimo.

TALISMANI - IZLET U ISTORIJU

Možemo reći da je čovek po prirodi religiozno, verujuće biće. Tek kada ovom svetu pridodamo osobine i značenja iza materijalnosti, on postaje svet u kome možemo racionalno da živimo i delujemo. U haosu nema reda. Univerzum u kome živimo nikada nije bio haotičan, ali ljudski je um to shvatio tek kada je spoznao njegovu uređenost u skladu sa pravzrokom koji uslovjava tu uređenost. Spoznavanjem sveta i imitiranjem prirode nastala je magija, nauka o silama univerzuma i veština upravljanja tim silama. Kao sledeći korak su nastale religije koje na svoj način pokušavaju da objasne prirodu.

Svim silama u prirodi kao i samom prirodom vlada bog, apsolut, univerzum, ili kako već želimo da imenujemo to nadpersonalno biće koje je sve i prožima sve što postoji. To „biće“ nije haotično nego uređeno kao kosmos. U kosmosu postoji hijerarhija i struktura kao nužni faktori uređenosti, harmoničnosti. Čovek se od ikona pa do današnjih dana trudio da spozna sebe i univerzum. Posmatrajući i proučavajući prirodu napravio je više klasifikacija sastavnih delova univerzuma. Neke od njih su bile grube, neke su uvažavale više detalje. Neke su bile manje a neke više precizne. Ali sve su one u stvari bile relativno dobri modeli strukture univerzuma. Ako bi hteli da su savršene, onda bi morale u sebi sadržavati svaki atom univerzuma, a što na današnjem stupnju čovekove evolucije nije moguće. Takvi modeli su sredstva pomoću kojih je čovek naučio da preoblikuje sebe i prirodu. Na primer, fizika objašnjava svet kroz drugačiju prizmu nego hemija, ali obe nauke daju znanje i veštine koje omogućuje da čovek preoblikuje sebe

i prirodu. Slično važi za modele kosmosa koji su plod ezoteričnih tradicija, na primer Drvo Života u kabali.

Talismanska magija je samo grana religioznih i magijskih praksi a talismani su se upotrebljavali i danas se upotrebljavaju tako reći po celom svetu. Ponegde su im odredili oblik i svrhu potpuno u skladu sa magijom, a ponegde su njihovi oblici i svrhe tako variabilni da za njih teško možemo reći da se radi o pravim talismanima, jer često odgovaraju drugim srodnim predmetima – lamenu, amuletu ili čak materijalizovanim, utelovljenim božanstvima.

Osnovni hrišćanski simbol, tj. krst, po raznolikosti upotrebe tokom istorije a i danas, mogao bi da odgovara i amuletu, lamenu ali i talismanu, u zavisnosti ko ga upotrebljava i sa kakvim ciljem. Oblik krsta se menjao, a današnji oblik hrišćanskog krsta potiče iz starijeg jednakokrakog krsta i obe svastike, a koje su poznavale različite kulture mnogo pre pojave hrišćanstva. Krst je u prošlosti predstavljao harmoniju, usklađenost strana neba, usklađenost sva četiri elementa međusobno ali i sa petim elementom, Duhom u sredini, zato uopšte nije neobično da su ljudi krstu pripisivali moć isceljenja, kao simbolu blagostanja i sreće.

Kao zanimljivost, dodajmo još da su se u prošlosti mnogi sveštenici oštrosuprotstavljali upotrebi talismana, smatrajući da se radi o prizivanju demonskih sila i da su talismani satanovo delo. Ali, vremenom su shvatili da izradu i upotrebu talismana ne mogu da spreče, jer paganski narodi, koji su inače prihvatali hrišćanstvo, nisu hteli potpuno da se odreknu svojih navika i tradicije. I slično tome, kao što važi i za druge paganske navike, i ovde su se duhovnjaci odlučili za drugačiju taktiku – umesto paganskih talismana počeli su da propagiraju upotrebu svojih, koji potiču iz hrišćanske tradicije.

U srednjem veku se veoma raširila upotreba krsta, koji je trebalo da svog nosioca zaštititi pred satanom i demonskim silama. Protiv satana i njegovih slугу su uspešno delovali i predmeti koje su nekada upotrebljavali sveci. Posebno jaka sredstva protiv zla su bile kosti ili čak mumificirani prsti svetaca. Posebno jaku snagu su se pripisivali pergamentu, kamenu, glini, itd., na kojima bi bio isписан neki tekst iz svetog pisma. Takođe, dobra zaštita je

trebalo da budu i mali kipovi device Marije ili svetaca. Još i danas mnogi hrišćani upotrebljavaju takve predmete, koje samo uslovno možemo smatrati talismanima, jer više odgovoraju amuletima, bez obzira da li su ih pre upotrebe posvetili neki sveštenici.

U budističkoj tradiciji su, recimo, upotrebljavali peščane mandale koje je sveštenik radio tako što bi na ravnu površinu nanosio linije ili slojeve peska raznih boja. Tokom izrade mandale je bio potpuno skoncentrisan na mandalu i njenu simboliku (dakle cilj i svrhu), i čim bi je izradio do savršenstva on bi je uništio (metlim com izbrisao od vanjskog ruba ka centru). Taj postupak je veoma nerazumljiv zapadnom umu, ali je sasvim logičan ako zavirimo u pozadinu. Krajnjom predanošću, usmerenošću na mandalu, sveštenik tokom izrade u nju uloži ogromnu količinu energije. Već je dovoljno i to što je prizvao (invocirao) silinu univerzuma koju mandala predstavlja na materijalnom nivou. Ako mandalu ne bi uništio, desilo bi se možda da ona svojom silinom i programiranošću uzdrma ili sasvim poremeti njegovu ravnotežu, ili da uzrokuje zastoj na nekom drugom frontu. Kada se mandala završi ispunjen je i njen cilj, otuda nema potrebe da ona i dalje postoji, osim samo u tom trenutku. Sem toga, uništenje završene peščane mandale izražava način delovanja univerzuma. Ništa nije večno, sve je u pokretu, podložno zakonu promene.

Iz hinduističke tradicije poznate su nam mandale različitih veličina i oblika, koje je moguće upotrebiti i kao talismane, jer predstavljaju utelovljenje izvesne siline univerzuma. Hinduisti takođe upotrebljavaju i drugačije, inicijacijske mandale, no one imaju drugačiji cilj i način delovanja od klasičnih talismana.

Po čitavom Tibetu postavljeno je bezbroj čortena, koje samo uslovno možemo da svrstamo u talismane. Čorten je kupasta tvorevina, različitih veličina, po kojoj je više desetina ili stotina puta ispisano božje ime (ili imena) sa ciljem da on postane materijalni predstavnik boga i da među ljudi donese (spusti) božiju energiju. Čorten je na izvestan način neka vrsta generatora, prijemnik i predajnik božje snage koju predstavlja. Istu funkciju imaju i crkve a naročito kapelice na raskrsnicama u katoličkom svetu.

U vudu tradiciji, u kojoj je magija veoma prisutna, susrećemo brojne talismane. Pogledajmo samo jedan primer. Osoba na ravnu površinu peskom nacrtava božanstva ili siline univerzuma koju želi da prizove. Tokom obreda se ta energija doslovno naseli u tu skicu božanstva, a tome dodatno doprinese posvećenje i oživljavanje pomoću krvi. Tek tada operator zamoli to biće koje je prizvao za savet, uslugu, pomoć, ili šta već. Taj crtež na pesku je neka vrsta tela boga, most, kanal preko koga bog „dođe“ i deluje u svetu živih ljudi. Na taj način taj crtež možemo razumeti kao talisman.

U taoističkoj tradiciji upotrebljavaju zmajeve raznih veličina i oblika. Zmajevi predstavljaju utelovljenje nekog božanstva koje operatoru (stvoritelju zmaja) i njegovoj porodici donose blagoslov na području za koje je dotično božanstvo kompetentno.

Kod severnoameričkih Indijanaca sličnu ulogu obavljaju plemenski temeni falusnih oblika. Obožavanje temena, odnosno sami temeni predstavljaju prisutnost Velikog Duha. Takođe je kod njih prisutan običaj vešanja raznih magičkih predmeta i raznobojnih marama po drveću (slično kao kod Tibetanaca). Onome ko ih je obesiovi predmeti treba da privuku blagonaklone siline univerzuma. Boja i oblik marama određuju koja silina kosmosa se priziva.

Takođe na afričkom kontinentu je upotreba talismana veoma raširena. Navedimo samo Fatiminu ruku, Zeleno oko ili razne druge predmete na kojima je ispisan neki tekst iz Kurana. Ti predmeti se upotrebljavaju slično kao i predmeti iz hrišćanske tradicije na kojima su ispisani tekstovi iz Svetog pisma.

I pored velike raširenosti upotrebe talismana po celom svetu, kako u prošlosti tako i danas, bilo bi pogrešno da zaključimo kako su oni bili uvek i svuda poželjni. Sasvim suprotno. Pošto su predstavljali mogućnost pridobijanja, usmeravanja i upotrebe energije za precizno određene ciljeve, time su pored koristi operatoru uzrokovali i strah i ljubomoru kod drugih, koji su se opravdano ili ne, osećali ugroženi, uskraćeni za svoju dotadašnju moć i uticaj. Bez obzira kako intenzivno i raznovrsno je bilo proganjivanje, talismani su se održali do danas. Za njih su uvek važila ista pravila. Oni koji su najčešće posezali za magijskim pomagalima, bili su

najčešće proganjani. Zašto uništiti dragoceno znanje ako je moguće nad njim uspostaviti monopol?! Slično je i danas...

Talisman je uvek bio predmet kome su pripisivali veliko značenje i moć. Bio je nužan i nezamenjiv u svim vrstama evokacija, kao i kod mnogih drugih magijskih operacija. Misterije talismanske magije su inspirisale velika imena misticizma kao što su Paracelsus, Kornelijus Agripa, Frensis Baret, Elifas Levi, kao mnoge druge.

Mada je do danas ostalo prilično puno sačuvanih istorijskih dokumenata o talismanima, uglavnom je sve to samo vrh ledenog brega. Neznalice i nevešti u tom umeću su par hiljada godina plaćali porez na neznanje, na strah pred nepoznatim i drugaćijim, na borbu za moć, itd. Neki su brižno čuvali svoje znanje, naročito ako bi sam život potvrdio da je to dragoceno i delotvorno. Neki su ga tako uspešno skrivali, kamuflirali, da nije bilo vrednije od papira na kojem je napisano, i dogodilo bi se da istrune zajedno sa tim papirom. Moguće je i to da poneki majstor te veštine uopšte nije mogao da pronađe učenika vrednog poverenja kako bi mu preneo svoje znanje i iskustva.

Strah pred nepoznatim, drugaćijim a jakim, a naročito ako bi uplašeni bio ubedjen da u svom posedu nema tako efektivno i jako pomagalo, nametnuo je običaj da pravi majstori svoje znanje i iskustva retko kad obznanjuju drugima ili dele sa bilo kim. Ako su se već bili odvažili da ih napišu, onda bi u tekstu često namerno ubacivali pogrešne podatke, koji su bili očigledni veštou i izostrenom oku, ali ne i slabo poučenom radoznašlom umu ili običnom prepisivaču i kopirantu. To skrivanje i kamufliranje nije samo uzrokovalo malu zaostavštinu drevnih majstora, nego takođe i nepotrebnu mistifikaciju talismana. O njima se samo šaputalo. I svako uho koje bi to čulo, tu informaciju bi poslalo dalje, ali obogaćenu još manje potrebnim i upravo izmišljenim podacima. Današnjem čoveku je, zbog svega toga pobrojanog, čak i ako ima osnovno znanje o magici i nešto iskustva, u toj masi teško da razlikuje šta je šta. Koje „greške“ su namerne, a koje slučajne, i da li su se dogodile slučajno tokom prepisivanja, a to važi naročito za srednjovekovne spise o talismanima. Kako da ih vrednuje i koliko da ih uvažava kada stvara talisman za sebe.

Nažalost, zbog svih tih mistifikacija, talismani se retko bili predmet ozbiljnih naučnih analiza i rasprava. Lakše ih je bilo strpati u isti koš sa đavolom, crnim silama i demonima, itd. I što je najčudnije, mada su srednjevekovni magičari u stvari bili naučnici svog vremena, današnjim naučnicima se ne čini vrednim da talismane pručavaju drugačije osim da im namene poglavje u knjigama o sujeverju.

Umesto da spisima o talismanima posvete dubinsku analizu kao pravim naučnim uputstvima, koja simboličnim jezikom govore o tome kako upravljati energijama prirode za dobrobit ljudi, oni samo odmahuju rukom kao da su to prazne priče koje su manje vredne i upotrebljive nego kuvarske recepte. Ali ipak, savremena nauka po zakonu nužnosti, polako zaviruje iza granica sveta koji je ograničen samo Njutnovom fizikom. Uzmimo na primer samo Kirljanovu fotografiju koju su počeli da cene i upotrebljavaju barem lekari na zapadu, prilikom ranog otkrivanja bolesti, dakle pre nego što se fizički pojavi. Tiho, ponekad i skrivajući se, naučnici se vraćaju otkrivanju sveta, koji je ples raznih energija različitih kvaliteta, otkrivajući pri tome da je neke od njih moguće naučno izmeriti, vrednovati i proučavati. Nadajmo se da će otkrića tog tipa popločati put naučnom proučavanju upotrebe talismana. To će se sigurno dogoditi u budućnosti kada bude shvaćeno koliko široki spektar upotrebe takva otkrića omogućuju, i to ne samo u sferi magije.

TALISMANI DANAS

Teško da bismo uspeli da nabrojimo sve poznate ili javne osoobe iz sveta muzike, sporta, šou biznisa pa čak i politike koje na ovaj ili onaj način veruju u moć talismana i upotrebljavaju talismane ili amulete. Nije važno da li je to samo sujeverje ili pravo poznavanje nevidljivih sila, ali ako to daje rezultate – zašto ne? Poznati su slučajevi da muzičari u dizajn svojih ploča ubace neki simbol sa magičkom funkcijom, a to se radi i sa dizajnima knjiga.

Cilj takvih radnji je podizanje tiraža, dakle svrha takvog dizajna je da deluje kao talisman. Gramofonska ploča, odnosno CD, već ima oblik diska koji se vrti čak i za vreme emitovanja muzike, što je idealno da se upotrebni kao talisman za novac. Ako se te dve strane ploče dizajniraju kao A i kao B strana talismana, onda je to idealan primer talismana. Jedan veliki rok bend iz sedamdesetih je upotrebio taj metod čak i na spoljašnjem dizajnu ploče, ali da to ne bi bilo previše očigledno, to su uradili samo za prvih nekoliko hiljada primeraka. Ali i to je bilo dovoljno za fantastičan komercijalni uspeh. U sve to se odlično uklapalo i ime tog benda (zbog kojeg su bili čak i na sudu) što samo govori da su upotrebljavali razna magička pomagala.

U mnogim sličnim slučajevima se ne radi uvek o talismanima, nego o amuletima, a čak u mnogim primerima verovatno ni nosioci istih ne znaju uvek kakve osobine i svrhu bi pripisali takvom predmetu. Važno im je da su za njih nešto posebno i da im nešto znači, i da deluje. Baš zbog toga bi neke od njih mogli da uvrstimo u talismane. Važno je da su ti predmeti zbog oblika, materijala od kojeg su napravljeni, znaka koji je na njih utisnut, nacrtan, ugraviran, itd., nosioci određenih moći univerzuma. Već samo zbog

toga počinju k sebi i nosiocu (vlasniku kome pripadaju) da privlače baš tu silinu koju nosilac ugrađuje u svoj energetski sistem, zatim je nagomilava u sebi i koristi u svakodnevnom životu.

Navedeni primeri na jednoj strani potvrđuju da je savremeni čovek uprkos celokupnoj njutnovskoj fizici i glorifikovanju njenih dostignuća, ipak po prirodi energetsko biće, koje se na obično nesvesno percepiranje energije univerzuma odaziva-reaguje jednako tako nesvesno unutrašnjom mudrošću upravljanja tim energijama, a na drugoj strani pokazuju koliko je savremeni čovek, dušboko zagledan i zaglibljen u materijalna dobra, do te mere banalizovao i čak vulgarizovao nekadašnja znanja, veštine upravljanja prirodnim silama da sada čak i priveske za ključeve pravi u obliku zečje šape.

Ovde moramo da dodamo još par reči o literaturi o talismima. Možemo reći da je takve literature puno, a da je istovremeno veoma malo toga upotrebljivo i kvalitetno, ne samo kod nas nego i u svetu. Takve literature takoreći nema. Potrebno je pročitati takoreći desetine knjiga da bi se iz svake izvuklo po par rečenica i tako pridobilo dovoljno znanja za pravljenje delotvornog talismana. Istovremeno se zanimanje za talisme drastično povećava. Sve je više ljudi koji na nekonvencionalan način traže rešenja za neke svoje probleme jer ne vide drugi izlaz, ali i onih koji veoma pažljivo biraju i dizajniraju svoj logo za firmu, prvezak za ključeve, umetničku sliku na zidu, itd. U svakoj od tih i u mnogo još drugih stvari oko sebe hoće da imaju energetski izvor, energetski centar, i to je pravilno. Danas su drugačija vremena i treba misliti na svaki dotok energije. Zašto to ne bi bila i umetnička slika na zidu?

SIMPATETIČKA MAGIJA

Čovek je univerzum u malom. To je mikrokosmos koji izražava makrokosmos. Sve što postoji na makro nivou postoji i u čoveku samo u drugačioj razmeri, jer je svaki čovek jedinstven i neponovljiv energetski sistem, sklop koji se neprekidno menja. Jedina konstanta u univerzumu je promena. Mada po prirodi mакro i mikro kosmos teže međusobnom skladu, nemoguće ga je, ako je već jednom dostignuto, uspostaviti zauvek, ali ga je moguće održavati uprkos promenama, prilagođavanjem stalno novim okolnostima i odnosima snaga. Zbog neprekidnog menjanja unutrašnjih (osećanja, misli, fizičko stanje organizma) i spoljašnjih faktora (vreme, godišnja doba, fini uticaji planeta i zodijaka na putu Zemlje oko Sunca, itd.) svaki čovek je prisiljen da uvek iznova uspostavlja ravnotežu kao i da računa na to da će ona, čak i kada je uspostavljena, biti kad tad narušena. Govorimo, dakle samo o dinamičnoj ravnoteži.

Čovek se oduvek trudi da, u skladu sa unutrašnjim (u čoveku samom) i spoljnim promenama, (okolina u kojoj živi) iznova uspostavi ravnotežu, da je održi sve dok mu takva ravnoteža ide na ruku za dostizanje željenih životnih ciljeva. Takođe, valja znati da je postoji beskonačno puno tipova i oblika ravnoteže. Čovekov energetski sistem bi mogli predstaviti kao ježa sa beskonačnim brojem iglica koje se šire u sve smerove imaginarnе kugle. Te bodlje su različitih oblika, debljina, boja i dužina. Dve bodlje koje su u tom zamišljenom ježu sasvim suprotne po smeru (ali su geometrijski na istom pravcu), su u ravnoteži ako su identične i po kvalitetu (debljini, obliku, dužini, boji, itd.). Ako neko želi da dostigne neki životni cilj, tada svesno uspostavlja ravnotežu između nekih bodlji

a poveća napetost, neravnotežu između nekih drugih, jer upravo neravnoteža stvara energetski napon, napetost, koja se poništava realizacijom želenog cilja. Ovo je apsolutno tačno mada malo uopšteno rečeno. Potpuna ravnoteža ježa bi značila apsolutnu statičnost, nepromenljivost, a to je nemoguće u univerzumu čija je osnovna karakteristika promenljivost. Ta i takva stanja su moguća samo u stanju *samadija* ali to nije tema ovog rada.

Čovek je već odavno spoznao da može da pojača neke sile u sebi ako se samo okruži materijalnim nosiocima tih silina, koje može da pronađe u prirodi. Na primer – postaće jak kao medved ako pojede njegovo srce, ako nosi dijamante sa sobom njegova aura će drugačije zračiti a što će svi oko njega osetiti mada neće znati od čega je to, itd. Ako svoje mesto bivanja uredi tako da svi predmeti koji su unutra budu energetski uravnoteženi, tada će i sam lakše dostići unutrašnju energetsku ravnotežu, ako jede energetski uravnoteženu hranu i sam će biti uravnotežen, itd. Tokom istorije je razvijeno puno nauka i veština koje su čoveku pomagale da spozna promene u sebi i oko sebe i koje su mu savetovale kako može da te promene usmerava, da mu budu od najveće koristi. Astrologija, feng šui, geomantija su samo neke od njih.

Sve što postoji je u stvari energetski entitet, neka vrsta energetskog bića. Stolica je drugačija od stola jer su energetski različiti. Ako znamo kakav je energetski entitet neki materijalni predmet, imamo mogućnost da ga smisleno upotrebimo u svom životu. Recimo, kada želimo da razmišljamo sedećemo na stolici koja stimuliše kreativno razmišljanje, a na drugoj stolici ili u naslonjaču kada želimo da se opustimo. Većinu predmeta za svakodnevnu upotrebu biramo spontano. Kada se prepustimo spontanom izboru može se desiti da pogodimo pravu stvar, ali i da pogrešimo. Kod takvih izbora najčešće se dešava ili pun pogodak ili totalni promašaj. Zato se dešava da ili slučajno izaberemo najbolje ili najslabije za sebe². Recimo da smo uznenireni i tada nam se veoma sviđa stolica

² U ovom slučaju ne smemo da ignorisemo ni činjenicu da čak i najslabiji izbor verovatno nije slučajan. Ljudi ponekad, uz pomoć unutrašnje mudrosti, na sebe navuku još veće probleme od onih sa kojima se trenutno suočavaju. Baš to ih natera da – konačno – nešto urade za sebe.

sa crvenim naslonom. Ali takva stolica će u nama samo još više povećati uznenirenost, što nije poželjno. Ako nemamo izoštrenu intuiciju, verovatno je bolje da ne biramo spontano nego proračunato, s obzirom na to što nam je najpotrebnije u datom momentu. Tu nam mogu pomoći astrologija, feng šui, geometrija, radiestezija i druge veštine ili da se naprsto oslonimo samo na zdrav razum.

Treba naročito biti oprezan kod predmeta koje često upotrebljavamo (predmeti na radnom mestu ili mestu boravka), predmeti sa kojima se predstavljamo (na primer vizit karte) ili predmeti intimne prirode.

Projektant koji konstruiše novi automobil ili voz bi po toj logici trebalo da iznad svog radnog stola obesi sliku grčkog boga Hefajsta, „inženjerca“ bogova u starogrčkoj mitologiji. Pored kompjutera bi trebalo da stoji cveće, materijalni predstavnik i nosilac vibracija Merkura (inspiracija, koncentracija, itd.), zelena ili crna nana, možda bosiljak. Takođe je i kip Merkura dobrodošao. Ako smo plašljive prirode onda u svom domu ili okolo treba da gajimo običnu hajdučku travu koja pojačava hrabrost. Telesnu snagu možemo da pojačamo tako što gajimo u domu ili oko njega obični pelin.

Knjige, koje su inače predstavnici Merkura, treba da držimo u radnom kabinetu ili na radnom mestu, a nikako u spavaćoj sobi gde merkurovski stimulans nije potreban i čak ometa miran san. Ukoliko želimo da produbimo ljubavni odnos ili da podstaknemo uspostavljanje kontakta sa osobom koja može da postane naš partner/partnerica, možemo da nosimo oko vrata privezak koji na neki način predstavlja Veneru (bilo kao kabalistički znak Venere, šišarka, itd.). Ako želimo da ojačamo zdravlje možemo da u kuhinju postavimo kip nekog od bogova zdravlja (Asklepius, Higija, Apolon). Za novčano blagostanje možemo svuda gde se pojavljuje naše ime da dodamo i detelinu sa četiri lista, sliku kovanca, neki sigil koji podrazumeva ekspanziju, širenje, itd.

Takođe, kada je to potrebno, možemo da prilagodimo okolnostima, i garderobu koju nosimo na sebi. Odnosno treba da se „naružamo“ potrebnim vibracijama koje će nam pomoći tokom pregovora, dijaloga, itd. Sličnu analogiju treba da uvažimo i kada bira-

mo boju nameštaja u stanu ili na radnom mestu. Pri svemu tome treba imati u vidu da prilikom izbora predmeta, nijansi boja, itd., moramo uvek da startujemo sa pozicije naših sopstvenih afiniteta, karakteristika, potreba. Neko ko, na primer, u svojoj astro-karti ima naglašene vatrene i marsovskе karakteristike, treba da pokuša da uspostavi ravnotežu tako što će se okružiti predmetima koji predstavljaju ono što mu nedostaje – sa materijalnim predstavnici ma Venerinih karakteristika.

Poslovne prostore, trgovine i druge lokale možemo da opremimo ili oblikujemo u skladu sa funkcijom prostora i tako ojačamo dostizanje željenog. Na blagajnu možemo da nalepimo sliku rimskog boga blagostanja Jupitera, detelinu sa četiri lista, na vidno mesto u trgovini treba postaviti sliku ili kip Merkura. Dobar primer smisleno oblikovane poslovne zgrade je zgrada osiguravajućeg društva Triglav u Ljubljani koju je projektovao poznati slovenački arhitekt Jože Plečnik. Ako pažljivo pogledamo njen spoljni izgled uočićemo da je arhitekt tu uneo izreku „zrno po zrnu pogača, (zidovi), kamen po kamen palata (stubovi)“.

Prilikom oblikovanja zgrade, kuće ili nečega drugog trajnog, valja biti krajnje oprezan. Tu se treba držati pravila koje omogućava dugotrajnost na svim nivoima i u svim komponentama. Već pomenu ta građevina osiguravajućeg društva Triglav je dobar primer za to. Ako se, zbog šireg spektra namene građevine, odlučite za više različitih komponenti, treba paziti da se međusobno ne „tuku“, dakle da su međusobno sve skladne. I što je više faktora prisutno treba da pazimo da svaki među njima bude manje intenzivan. Zato je bolje da se upotrebi samo jedna dominantna komponenta u dizajnu i opremi.

S obzirom da se sa vizit kartom predstavljamo drugim ljudima sa kojima želimo da uspostavimo i održimo kontakte, bitno je da oba bude pažljivo dizajnirana. Slično važi i za zaštitne znake preduzeća, političkih stranaka i drugih grupa kao i za sve pravne subjekte kao i za sve druge znake prepoznavanja, ukratko simbole koji treba da iskažu imidž subjekta.

Grafički znak treba da što plastičnije i univerzalnije predstavi ključne osobine preduzeća, kluba, itd. Istovremeno on treba da

izrazi i cilj koji dotična firma, klub, društvo, subjekat želi da ostvari. Treba paziti da je lako prepoznatljiv, razumljiv i da se automatski urezuje u memoriju. Efektni znak, simbol, prevazilazi ograničenja reči i razuma, a istovremeno je jednostavan. To je nekakva materijalizacija univerzalnog jezika, koji je razumljiv ne samo ljudima koji govore neki jezik, nego i svim ljudima na Zemlji, kao i nevidljivim, a realnim energijama³. Uzmimo na primer da želite da oblikujete zaštitni znak za klub jedriličara. Dakle osnovni simbol treba da bude jedro. To je u redu, ali ako je jedro okrenuto tako da daje utisak da se kreće u levo, unazad, to je simbolička poruka znaka, takođe i vraćanje u prošlost. Klub sa takvim znakom će se teže ili sporije razvijati, neće držati korak sa vremenom, ukratko nije perspektivan. Ali ako okrenete jedro tako da daje utisak kretanja ka desno, to je onda naglasak na budućnosti, razvoju, kretanju napred, itd.

Mogućnosti za upotrebu simpatetičke magije u svakodnevnom životu je previše da bismo ih sve pobrojali, zato su ovde navedeni samo neki primjeri. Vežbom, meditacijom, pridobijanjem odgovarajućeg znanja te jačanjem intuicije vremenom je moguće postati pravi majstor. Sa lakoćom ćete i sami prepoznavati takve primere kada na njih naletite. Bićete iznenađeni kako sitnice koje ste do juče sasvim ignorisali ili niste ni primećivali, mogu da poboljšaju vaš život. Važi i obrnuto, nekim sitnicama je takođe moguće i otežati život. Ako samo pažljivije pogledate u ormare u svome domu ili na radnom mestu, primetićete koliko nenamerno i nesvesno „kontaminirate“ svoj život nepotrebним stvarima i svakojakom karmom. Predmet koji ne upotrebljavate više u vama potencira energetsku shemu koja vas baš zbog toga jer vam više nije potrebna, ograničava. Slično važi i za stvari koje su na bilo koji način polomljene, oštećene, ukratko nepotpune. I one vas ograničavaju, osim u slučaju da su nezamenjive. Zato je poželjno da, barem jednom godišnjem, temeljito počistite stan i radni prostor i odbacite sve stvari koje vam više nisu potrebne. Ako ne verujete, pokušajte, i sigurno ćete osetiti olakšanje, kao da vam se breme prošlosti smanjilo.

³ Egipatsko pismo, hijeroglifi, nisu nasumice izabrane slike i likovi. To slikovito pismo povezuje i utvrđuje veze ne samo među ljudima nego čak između ljudi i prirode kao i između ljudi i nevidljivih energija, koje razumeju svet slika ali ne uvek i svet ljudskih jezika.

Dobro je da od sebe odstranite i sve predmete koji vas na bilo koji način podsećaju na ljudе sa kojima više ne želite da imate kontakt.

Kada se okružimo ili u sebe unesemo (hranom i pićem) materijalne nosioce pojedinih silina univerzuma, a koje želimo u našem sistemu da pojačamo da bismo ostvarili željeni cilj, moramo biti svesni da je promena u stvari jedina sigurnost i konstanta. Ako vremenom primetite da vaš „jež“ nije više u željenoj ravnoteži (ili u neravnoteži), odstranite pomagalo jer može da vam prouzrokuje više štete nego koristi. Kada imate neku povredu, naravno da je razumno da izvesno vreme nosite zavoje koji potpomažu brže zarastanje rane. Ali kada rana zaraste, ti isti zavoji vas sada ograničavaju i usporavaju u svakodnevnom životu, jer su nepotrebni, suvišni. Ovo većini ljudi zvuči veoma logično i razumljivo, ali se i pored toga ponašaju u životu kao zdrav čovek koji upotrebljava zavoje ili štap prilikom hodanja.

ŠTA JE TALISMAN?

Reč talisman najverovatnije ima više etimoloških korena, ali svi potiču iz starogrčkog jezika. Postoje tri načina fonetskog oblikovanja reči talisman. Svi su smisleni, upotrebljivi i međusobno se nadopunjaju i nadgrađuju. Izraditi talisman znači oživeti „mrtvi“ predmet, u inertnu materiju udahnuti božiju силу i precizno odrediti delovanje novorođenog „bićа“. Grčka reč *tele* (τηλε) znači daleko, udaljeno. Sličan prefiks se danas upotrebljava za mnoge druge reči, na primer televizija. Reč soma (σωμα) znači telо. Ako te dve reči spojimo dobijamo *telesoma* ili *telesma*⁴, to znači talisman. Doslovni prevod reči bi bio „udaljeno telо“. Ali ako se više udubimo u smisao mogli bismo da je prevedemo i kao „telо koje deluje na daljinu“, a što je sasvim u skladu sa načinom delovanja talismana.

Po fonetskom ključu reč talisman bi mogla da potiče iz drugih starogrčkih reči, na primer: τεληεις, *teleēis*, to znači: savršen, celovit ili završen, ili τελος, *telos*, to znači: kraj, ispunjenje, izvršenje – ovo je potpuno u skladu s ciljem talismana - ili čak reč τελειωσις, *teleiosis*, što isto tako znači izvršenje, ispunjenje.

Kao treći mogući način objašnjenja reči talisman možemo navesti još dve starogrčke reči, i to su: τελετη, *telete*, to znači posvećenje u misterije i reč τελεστεριων, *telesterion*, to znači hram za misterije. Svi navedeni mogući korenii su smisleni i imaju svoju logiku.

Postoji više definicija talismana. Talisman je predmet koji je izrađen u skladu sa izvesnom silinom univerzuma i koji je posvećen (energizovan, napunjen energijom) s ciljem da omogući realizaciju određenog cilja. To je materijalni nosilac za koji je vezana

⁴ Taj oblik se ustalio prvo u francuskom jeziku, tek kasnije su ga prihvatili i drugi jezici.